

Stockholm 2015-04-30

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över regeringskansliets promemoria "Vissa punktskattefrågor inför budgetpropositionen för 2016" (Diarienummer Fi2015/1733)

Branschorganisationen Oberoende Elhandlare (OE) lämnar härmed vissa synpunkter på den aktuella promemorian.

Sammanfattning

Vi ser många fördelar med en elmarknad där elkunderna även är elproducenter. Det tillför en ny aktör på elmarknaden och förbättrar konkurrensen. Dels därför att det tillförs ny elproduktion och dels för att kunderna är en ny aktörsgrupp som ökar dynamiken på elmarknaden. Vi ser även att egenproduktion av el stimulerar elkunderna att vara aktiva elkunder vilket är en förutsättning för en väl fungerande elmarknad och för att vi ska skapa ett kundintresse för smarta hem.

Vi avvisar därför regeringens förslag som i princip innebär ett stopp för att bygga solelanläggningar på befintliga tak i Sverige för större fastighetsägare. Sverige har idag endast 0,06 % av sin elproduktion från solel och har istället ett stort behov av en revidering av lagen om skatt på energi för att anpassas till att elkunderna även är egenproducenter av el med syftet att täcka en del av sin elförbrukning. Vi anser att denna typ av kundägd elproduktion ska jämföras med energieffektivisering, som inte är föremål för energiskatt för den el man inte längre köper in. En ökad energieffektivisering är ett prioriterat mål både i Sverige, NordReg och inom EU.

Förslaget innebär att flerbostadshus, skolor, vård och omsorgsfastigheter, men även kontor, lager och övriga större fastigheter inte kommer att användas till att producera el inom överskådlig tid. Det är speciellt offentliga fastighetsägare som drabbas genom att de har ägandet av sina fastigheter i en juridisk person. I den tidigare remissomgången av Nettodebiteringsutredningen kring dessa förslag som var 2013 var Oberoende Elhandlare tydliga med att vi såg att energiskattebefrielsen skulle vara per anläggning och inte per juridisk

person. Det är fortsatt vår inställning att det är avgörande att det är per anläggning och att undantaget från energiskatt gäller så länge man täcker sin egen förbrukning.

Vi anser att regeringens bedömning är korrekt att elcertifikatsystemet är ett effektivt verktyg för att stimulera investeringar i vindkraftanläggningar och att det därför inte erfordras någon ytterligare stimulans på detta område. Vår uppfattning är vidare att elcertifikat systemet inte utgör något effektivt styrmedel för att stimulera investeringar i sol-elanläggningar.

Oberoende Elhandlare anser att Sverige bör verka för en ökad harmonisering i Norden för att skapa en nordisk slutkundsmarknad. Vi ser det därför som viktigt att Sverige inom NordReg samarbetet verkar för att regelverken för kundägd elproduktion harmoniseras och att solelsproduktion jämföras med energieffektivisering i samtliga nordiska länder. Vi ser även stora fördelar med att Sverige inför en förlängning av elcertifikatsystemet efter 2020 aktivt driver frågan att även Danmark och Finland ska ingå i elcertifikatsystemet.

Regeringens förslag innehåller också ett förbud för elkunder som producerar egen el att använda det allmänna elnätet för att överföra el till andra av sina förbrukningspunkter. Oberoende Elhandlare ser det som självklart att elnätet ska få användas av elkunderna och det har även varit Skatteverkets syn när de prövat frågan. Vi anser även att gränsen för skattebefrielse ska vara den nivå som Nettodebiteringsutredningen föreslog, 100 kW för vattenkraft, 250 kW för vind och 450 kW för sol.

Oberoende Elhandlare är positiva till att underlätta för små producenter med egen produktion (mikroproducenter) och dessa bör få en en-kontakt modell i analogi med vad vi förordar för slutkunderna. Dessa små producenter skall kunna vända sig till alla elhandelsföretag på den nordiska elmarknaden och sälja ett eventuellt överskott till något av dessa oberoende av var de bor och således inte vara beroende av något elbolag som nätbolaget väljer.

Det är samtidigt viktigt att göra detta inom ramen för hur mätning, rapportering, avräkning och energiskatt av el fungerar idag, för att inte skapa extra administration hos aktörerna. Vi är väldigt positiva till den nya skattereduktionen för mikroproduktion som trädde i kraft vid årsskiftet som ett stort steg framåt. Vi ser det som mycket viktigt att skattereduktionerna så snart som möjligt flyttas till elräkningen och ges mot energiskatten istället för inkomstskatt. Skattereduktionerna kommer precis som RUT och ROT få betydligt större genomslag om elkunderna får den månadsvis tillsammans med sina övriga elkostnader istället för årsvis i efterskott.

Vi anser att det är viktigt att underlätta så att alla elkunder, även större fastighetsägare, stimuleras till att vara aktiva kunder. Det innebär att det är viktigt att skapa ekonomiska incitament för att energieffektivisera, flytta sin förbrukning till timmar med lägre effektbehov och att investera i elproduktion för att täcka sin egen förbrukning.

Vi anser vidare att energiskatteundantaget för egenägd elproduktion bör finnas kvar för de anläggningar som har omfattats av skatteundantaget och tagits i drift innan 1 juli 2016. Anledningen till detta är att ett flertal elkonsumenter har fattat investeringsbeslut för ny elproduktion med skatteundantaget som en del i investeringskalkylen. Det är viktigt att det råder långsiktigt stabila spelregler för investerare i elproduktion, och vi anser därför att man inte bör förändra investeringsförutsättningarna i efterhand.

Underlätta för mikroproducenter

OE föreslår att man underlättar för mikroproducenter genom att införa en enkontakts-modell analog med den som vi önskar för slutkunder. Detta gäller även frågan om att all skattereduktion som görs för att stimulera mikroproducenter görs mot elskatten och redovisas direkt på fakturan och inte samband med inkomstdeklaration.

Reglerna ska gälla både sol och vind som byggs i direkt anslutning till fastigheten eller som transporteras till fastigheten via elnätet.

Oberoende Elhandlare föreslår därför att skattereduktion för mikroproduktion ska göras mot energiskatten på elräkningen, att energiskattelagstiftning reformeras så att det blir ett tydligt regelverk för egenproducenter av el och energiskattereduktionen bör ges till alla elkunder.

Gränsen bör sättas till 450 kW

I SOU 2013:46 föreslås att gränsen sätts till 450 kW för att vara energiskattebefriad, medan regeringen nu föreslår en gräns på 144 kW. Den högre gränsen innebär att man i princip kan bygga på alla befintliga tak, medan den gräns som Finansdepartementet nu föreslår gör att man inte kan använda befintliga tak optimalt. Det byggs redan idag, på den begränsande solelmarknad som Sverige är, anläggningar på befintliga tak som är betydligt större än 144 kW för att täcka en del av dessa fastigheters förbrukning. OE föreslår därför att gränsen per anläggning sätt till 450 kW.

Gräns per anläggning och inte juridisk person

Större fastighetsägare i Sverige har under de senaste åren byggt sina första solcellsanläggningar för att utvärdera de nya möjligheterna att producera en del av sitt elbehov på sina fastigheters tak. Det statliga investeringsstödet har varit viktigt för att få tillstånd denna utveckling. Samtidigt har kostnaden för solceller gått ner kraftigt de senaste fem åren, vilket medfört att det idag är möjligt att producera solel på befintliga tak till samma kostnad som man har för den el man köper. Kostnaden för elen man köper är elpris, energiskatt och rörlig elnätsavgift.

Det innebär att många stora fastighetsägare nu vill börja bygga i stor skala för att reducera

elförbrukningen i sina fastigheter. För att detta ska bli möjligt krävs att soleanläggningar jämföras med energieffektivisering. D.v.s. när man byter tak på en fastighet och tilläggsisolerar och spar energi, så reducerar man sitt inköp av energi och självklart betalar man inte energiskatt på den el som man inte köper in. På samma sätt måste el från solceller kunna användas.

Därför blir Finansdepartementets förslag, att den el som produceras och används i fastigheten, d.v.s. minskar elinköpen, ska beläggas med energiskatt om effekten är högre än 144 kW orimlig. Eftersom elen som produceras också används i fastigheten, eller i någon annan av fastighetsägarens fastigheter enligt ett senare förslag, så utgör fastigheternas förbrukning i sig ett naturligt tak för skattebefrielsen. I praktiken innebär Finansdepartementets förslag att de fastighetsägare som byggt sina första anläggningar inte kommer att bygga mer solet på sina tak, då gränsen på 144 kW för längesedan har passerats.

Regeringens förslag slår hårdast mot offentligt ägda fastigheter där tex en allmännyttigt bostadsbolag har alla sina fastigheter i samma juridiska person medan en privat fastighetsägare ofta har en juridisk person per fastighet.

Vi föreslår att gränsen för skattebefriad el som förbrukas av en fastighetsägare sätt per anläggning och inte per juridisk person.

Nätet bör kunna användas för att flytta elen utan energiskatteplikt

Regeringens förslag innebär att elkunderna inte får använda det koncessionspliktiga elnätet för att flytta el till andra av sina förbrukningspunkter för att täcka sin förbrukning av el. Förslaget underminerar de ekonomiska fördelarna med att överföra el till egna förbrukningspunkter, vilket avsevärt försämrar möjligheterna att bygga stora solcellsanläggningar på tak med goda förutsättningar för solenergiproduktion. Istället ska fastighetsägare tvingas mata in överskottselen på nätet utan ersättning, vilket gör det olönsamt att tillvarata takens fulla solenergipotential. Då byggs små solcellssystem på tak som skulle kunna rymma större anläggningar, vilket är ett ineffektivt utnyttjande av taken som solenergiressurs.

Möjligheten att överföra egenproducerad el (som avräknas per timmer) till egna förbrukningspunkter, utan att bli energiskattepliktig, är en viktig huvudprincip. Att elen flyttas från en egen förbrukningspunkt till en annan, bör naturligtvis inte medföra att den betraktas som yrkesmässigt levererad – det handlar bara om att få använda befintligt elnät på ett smart sätt som gör det möjligt för förnybara elproducenter att öka sin egenanvändning. Solelproduktion följer inte samma mönster som fastigheters elbehov, och därför krävs att elnätet är öppet även för elkunder och inte enbart traditionella elproducenter.

Vi föreslår att det i Lagen om skatt på energi behöver göras ett tillägg att en producent av solet inte kan anses leverera el yrkesmässigt när producenten använder elnätet för att överföra

solelen till sina egna förbrukningspunkter.

Mikroproduktion av el

Regeringen införde den 1 januari 2015 en skattereduktion till mikroproducenter av el som säljer och matar ut sitt överskott på det koncessionspliktiga elnätet. Syftet är att stimulera små egenproducenter av använda sina tak optimalt, vilket medför att man får överskott av el på dagtid. Skattereduktionen innebär en kompensation för att man vid andra tidpunkter köper tillbaka el och betalar energiskatt och moms.

Mikroproducenter, villaägare, bostadsrättsföreningar och andra, har exempelvis ofta bara en förbrukningspunkt, vilket medför att överskottsproduktionen endast kan bli värdefull genom försäljning. Skatteverket har i ett ställningstagande i juni 2014 kommit fram till att privatpersoner får sälja el utan att förlora sin energiskattebefrielse på den el de förbrukar själva. Men för alla juridiska personer som omfattas av skattereduktionen så innebär dagens lag om skatt på energi att man förlorar energiskattebefrielsen så fort man använder elnätet för att sälja sitt överskott. Trots att man köper tillbaka el vid andra tidpunkter och alltså är nettoköpare och aldrig nettosäljare av el. Solanläggningen byggs ju för att täcka delar av den egna förbrukningen. Detta slår tex hårt mot bostadsrättsföreningar som vill bygga solel för att reducera sina elinköp, men som genom lagens utformning tappar incitamentet.

Vi förslår därför att det i lagen om skatt på energi införs en rätt för mikroproducenter och även för andra elkunder att sälja överskott från solelsanläggningar så länge som man är nettoköpare av el för sin fastighet.

Sammanfattningsvis föreslår OE att:

- Skattereduktion för mikroproduktion flyttas till energiskatten på elräkningen
- Energiskattelagstiftningen reformeras så att det blir ett tydligt regelverk för egenproducenter av el
- Underlätta för mikroproducenter genom att införa en enkontaktsmodell analog med den som Sverige avser att införa för slutkunder.
- Tillåt mikroproducenter att sälja sin överskottsel utan att förlora energiskattebefrielsen på den el som de förbrukar själva.
- Gränsen per solelsanläggning sätts till 450 kW, d.v.s. samma gräns som föreslås i SOU 2013:46.
- Gränsen är per anläggning och inte per juridisk person så länge elen reducerar elkundens elförbrukning
- Elkunden får använda det koncessionspliktiga elnätet till att överföra el till andra av sina fastigheter för att täcka deras förbrukning.
- Regelverket ska inte ändras så att det påverkar redan genomförda investeringar.

För Oberoende Elhandlare

Johan Öhnell

Bo Lindörn